

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **D. K.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2016, čj. CPR-13029-3/ČJ-2016-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2016, čj. 4 A 78/2016-29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, uložila rozhodnutím ze dne 25. 3. 2016 žalobci správní vyhoštění a stanovila dobu jednoho roku, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Správní orgán vydal toto rozhodnutí na základě § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Žalobce podle správního orgánu naplnil předpoklady pro vyhoštění tím, že věrohodným způsobem neprokázal oprávněnost svého pobytu na území České republiky. Správní orgán zjistil, že žalobce je občan Makedonie, a proto požívá oprávnění k bezvízovému pobytu na území Evropské unie podle Nařízení

Evropského společenství (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni. Z kontroly žalobcova cestovního dokladu dne 12. 1. 2016 však vyplynulo, že poslední vstupní razítko pochází ze dne 13. 11. 2014. Toto vstupní razítko svědčilo o překročení doby oprávněného pobytu, která podle čl. 5 tehdy účinného Schengenského hraničního kodexu [Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2006/562 ze dne 15. března 2010, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob] činila nejvýše 90 dní během jakéhokoli období 180 po sobě jdoucích dnů. Žalobce uvedl, že na území Evropské unie naposledy přicestoval 8. 1. 2015 (*zjevně mýlil „2016“, pozn. soudu*) a pouze na hranicích nedostal razítko. Tuto skutečnost ovšem neprokázal ani poté, co byl vyzván, aby předložil doklady svědčící o překročení hranic v dané době. Správní orgán neshledal existenci důvodů podle § 119a zákona o pobytu cizinců, pro něž by nemohl vydat rozhodnutí o vyhoštění. Z protokolu o vyjádření účastníka vyvodil správní orgán přiměřené dopady rozhodnutí na žalobcův soukromý a rodinný život. V České republice totiž pobývá pouze žalobcův strýc a manželka jeho bratrance, v Makedonii naopak žijí žalobcovi rodiče, prarodiče i sestra. Žalobce navíc uvedl, že v České republice nemá osoby, pro které by ukončení jeho pobytu na území České republiky představovalo nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života, a v Makedonii se má kam vrátit. Rovněž závazné stanovisko ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 30. 1. 2016 konstatovalo po zvážení důvodů v § 179 zákona o pobytu cizinců možnost vycestování žalobce do vlasti, v níž mu nehrozí žádná vážná újma.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně brojil žalobce blanketním odvoláním, které ani na výzvu nedoplnil. Žalovaný po přezkoumání napadeného rozhodnutí zjistil, že rozhodnutí bylo vydáno na základě správných a dostatečně podložených skutkových zjištění. Ztotožnil se i s právními závěry správního orgánu prvního stupně a odvolání zamítl.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze. Podle žalobce nebyl v řízení řádně zjištěn skutkový stav, jelikož správní orgán prvního stupně nezjišťoval okolnosti svědčící ve prospěch žalobce ani nezískal důkaz o neoprávněnosti žalobcova pobytu na území. S ohledem na svou dobrou víru ve vztahu k oprávněnosti pobytu a na další okolnosti případu (možnost bezvízového styku pro státní příslušníky Makedonie, spolupráci žalobce se správními orgány...) namítal žalobce nepřiměřenost formy uloženého opatření (vyhoštění) i délky správního vyhoštění. Městský soud shledal žalobu nedůvodnou, jelikož na základě obsahu správního spisu naznal, že správní orgány při dokazování nikterak nepochybily a podařilo se jim řádně zjistit skutkový stav; jednání žalobce pak vyhodnotily v souladu s ustanoveními zákona o pobytu cizinců. Ze zákona vyplývala žalobci povinnost věrohodným způsobem prokázat oprávněnost pobytu na území, kterou nesplnil. Vyhoštění jako uložené opatření považoval městský soud za přiměřené, protože zákon tento důsledek výslovně předpokládá při porušení povinnosti věrohodně prokázat oprávněnost pobytu. Žalovaný podle městského soudu také správně rozhodl o přiměřenosti dopadů na žalobcův soukromý a rodinný život, stejně jako o době správního vyhoštění v délce jednoho roku.

II. Stručné shrnutí argumentů v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[4] Žalobce (stěžovatel) se závěry městského soudu nesouhlasil a podal proti jeho rozsudku kasační stížnost z důvodu nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti rozsudku. Nezákonnost stěžovatel spatřoval v tom, že žalovaný nezjistil skutečný stav věci. Ve skutečnosti však uplatňoval důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávné posouzení právní otázky, koho tíží důkazní břemeno v případě prokazování oprávněnosti, resp. neoprávněnosti, pobytu cizince na území České republiky. Podle stěžovatele měly správní orgány ve správním řízení, vedeném z moci úřední, prokazovat rozhodné skutečnosti a nepřenášet tuto povinnost na účastníka řízení, tj. na stěžovatele.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal nepřezkoumatelnost rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., kterou spatřoval v nedostatečném odůvodnění rozsudku. Podle stěžovatele soud vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně se vypořádal s žalobními námitkami a nezabýval se náležitě skutečným stavem věci, což mohlo vést k nezákonnosti rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, z níž plyne, že povinnost odůvodňovat rozsudek představuje součást práva na spravedlivý proces a že z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na jedné straně a právním posouzením na straně druhé. Podle stěžovatele se městský soud omezil v odůvodnění pouze na rekapitulaci žalobních námitek, aniž k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko.

[6] Stěžovatel dále ve vztahu k nedostatečnému odůvodnění označil za podivné závěry městského soudu týkající se přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění a zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Takto formulovanou námitkou však stěžovatel nemířil na odůvodnění rozsudku, ale na samotné posouzení právní otázky, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobilo v rozporu s § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[7] Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zcela odkázal na správní spis.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Úkolem NSS v této věci je posoudit, zda městský soud svůj rozsudek dostatečně odůvodnil, a zda tedy rozsudek netrpí nepřezkoumatelností. Dále se musí NSS zabývat tím, zda městský soud správně vyhodnotil povinnost stěžovatele prokázat oprávněnost svého pobytu na území. Nakonec je na NSS, aby posoudil, zda městský soud správně rozhodl o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, tj. zda zvážil všechna relevantní kritéria.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel poukazoval na nedostatečné odůvodnění rozsudku městského soudu; své námitky směřující proti nedostatkům odůvodnění však formuloval velmi obecně. Mnohdy navíc vytýkal soudu právní posouzení, a nikoliv vady odůvodnění. NSS nesouhlasí s výtkou, podle níž městský soud pouze rekapituloval žalobní námitky, aniž k nim zaujal přezkoumatelné stanovisko. Městský soud pochopitelně zrekapituloval dosavadní průběh řízení, stejně jako žalobní námitky. Svá stanoviska k nim však vyjádřil a

jasně odůvodnil na stranách 4 až 6 rozsudku. Lze připustit, že rekapitulaci dosavadního řízení mohl městský soud prezentovat ve stručnější podobě. Obsáhlejší rekapitulace však rozhodně nepředstavuje vadu odůvodnění ani nezakládá nezákonnost celého rozhodnutí. Naopak pokud by rekapitulace skutkových zjištění zcela chyběla, nemohl by z odůvodnění vyplynout vztah mezi skutkovými zjištěními a právními závěry soudu, čehož se stěžovatel dovolával v kasační stížnosti s poukazem na konkrétní judikaturu. NSS nepopírá, že povinnost soudů odůvodňovat rozsudky představuje součást práva na spravedlivý proces; městský soud však této povinnosti dostál.

[12] Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona o pobytu cizinců *vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 5 let, neprokáže-li cizinec věrohodným způsobem, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum.*

[13] Jak vyplývá z obsahu spisu, Policie ČR zjistila lustrací dne 12. 1. 2016, že stěžovatel nemá platné povolení k pobytu na území České republiky. Nebylo sporu o tom, že stěžovatel jako státní příslušník státu, jehož příslušníci požívají oprávnění bezvízového styku s členskými státy Evropské unie, mohl oprávněně (bez zvláštního povolení) pobývat na území tzv. schengenského prostoru po dobu 90 dnů v rámci 180 po sobě jdoucích dnů. Z kontroly jeho cestovního dokladu však vyplynulo, že poslední razítko stvrzující přechod hranic území pochází z 13. 11. 2014, což dokládá překročení oprávněné doby pobytu. Tvrzení stěžovatele, že překročil slovinské hranice naposledy 8. 1. 2016, Centrum policejní spolupráce Mikulov-Drasenhofen na základě prověření příslušných evidencí nepotvrdilo. Žádná z těchto skutečností tedy nevede k závěru, že by stěžovatel pobýval na území oprávněně.

[14] Správní orgány svým postupem (lustrací, kontrolou cestovního dokladu, výpovědí stěžovatele, vyžádáním informace od Centra policejní spolupráce) respektovaly požadavky na řádné zjištění stavu věci v souladu s § 3 správního řádu. Jejich pochybení nelze vyvozovat z toho, že nezískaly důkaz o oprávněnosti stěžovatelova pobytu. Stěžovatel se totiž mylí, domnívá-li se, že nebyl povinen prokazovat oprávněnost svého pobytu. Tato povinnost výslovně vyplývá z § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona o pobytu cizinců, podle kterého je rozhodnutí o správním vyhoštění důsledkem toho, že cizinec věrohodně neprokáže oprávněnost svého pobytu. Důkazní břemeno tak v otázce oprávněnosti pobytu tížilo stěžovatele, nikoliv správní orgány. Stěžovatel však skutečnosti o oprávněnosti svého pobytu pouze tvrdil a ani přes výzvy správních orgánů je ničím nedoložil. Naproti tomu správní orgány shromáždily informace svědčící o opaku stěžovatelova tvrzení. Z toho vyplývá, že stěžovateli se nepodařilo oprávněnost svého pobytu věrohodně prokázat. NSS se proto ztotožňuje s názorem městského soudu, že správní orgány rozhodly o správním vyhoštění stěžovatele v souladu se zákonem.

[15] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[16] Správní orgány i městský soud se zabývaly přiměřeností dopadů správního vyhoštění na soukromý a rodinný život stěžovatele. Pro posouzení dopadů jsou uvedena kritéria v § 174a zákona o pobytu cizinců (závažnost nebo druh protiprávního jednání

pokračování

cizince, délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinné vazby, ekonomické poměry, vazby ke státu, jehož je státním občanem...). Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 26. 2. 2014, čj. 8 As 109/2013-34, správní orgán nemusí vždy rozvádět všechna v zákoně uvedená kritéria a předjímat jejich případný dopad na rozhodnutí. Podstatné je zvážit, která kritéria jsou pro daný případ relevantní. V tomto případě vzaly správní orgány v potaz skutečnost, že stěžovatel má nejbližší rodinu v Makedonii, v České republice nebyly zjištěny žádné jeho užší společenské ani ekonomické vazby a samotný stěžovatel neuvedl důvod, pro který by nemohl vycestovat z území České republiky.

[17] NSS proto souhlasí se závěrem městského soudu, že se správním vyhoštěním stěžovatele se pojí přiměřené dopady na jeho soukromý a rodinný život. Rovněž lze souhlasit s tím, že přiměřenost rozhodnutí byla promítnuta i do délky správního vyhoštění v trvání jednoho roku (zákon totiž umožňuje uložit správní vyhoštění až na pět let). Městský soud se sice k délce správního vyhoštění příliš podrobně nevyjadřoval, je však zřejmé, že zohlednil při posuzování právě výše uvedená kritéria a další okolnosti případu.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu